

ERKENNINGSKADER KWALITEIT BUITENSCHOOLSE OPVANG

1. INLEIDING EN DOELSTELLING

Lokaal erkenningskader

Het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA-decreet, 3 juli 2019) beoogt een kwalitatief, toegankelijk en afgestemd aanbod voor alle kinderen van 2,5 tot 12 jaar, vóór en na schooltijd en op schoolvrije dagen. Het lokaal bestuur krijgt hierin een regierol en wordt verantwoordelijk voor de organisatie, de erkenning en de kwaliteitsbewaking van het aanbod op haar grondgebied.

Via een ontwerp van decreet wijziging van 16/05/2025 geeft de Vlaamse overheid de opdracht aan de lokale besturen om een lokaal erkenningskader op te stellen als instrument om lokale aanbieders te erkennen als opvang- en/of activiteiteninitiatief. Dit kader bepaalt de visie en de voorwaarden om erkend te worden als lokale aanbieder.

De **Gemeente Maarkedal** wenst in te stappen in het decreet vanaf **1 januari 2026**. Om dat te realiseren, stelt de gemeente dit **erkenningskader kwaliteit buitenschoolse opvang** vast.

Het doel van het erkenningskader:

- Het BOA-decreet in Maarkedal realiseren.
- Een middel om de lokale BOA-visie te realiseren.
- Lokale opvanginitiatieven te erkennen en hiervoor enkele kwaliteitseisen op te leggen.

Dit lokaal kader:

- Vertaalt de Vlaamse minimumnormen naar de lokale context van Maarkedal.
- Concretiseert de verwachtingen waaraan het opvangaanbod moet voldoen.
- Vormt de basis voor de erkenning van en dient als referentiekader voor het buitenschoolse opvangaanbod tijdens de schoolweken en op woensdagnamiddag.
- Biedt houvast voor de monitoring, rapportering en kwaliteitsontwikkeling van de opvang.

De gemeenteraad keurt dit erkenningskader goed in de gemeenteraad van 25 november 2025. De erkenningsprocedure voor het aanbod georganiseerd vanaf 2026, volgt in de periode **eind november – midden december 2025**. Vanaf 2026 voorziet het lokaal bestuur jaarlijks een aanvraagperiode tot erkenning en kondigt die vooraf aan.

2. WETTELIJK EN BELEIDSMATIG KADER

Vlaamse minimumnormen (BOA-decreet en uitvoeringsbesluit)

Het lokaal bestuur stelt een erkenningskader kwaliteit vast voor het aanbod dat op zijn grondgebied georganiseerd wordt. Het kader behandelt minstens volgende domeinen:

- Organisatorisch beleid (beleidsvoerend vermogen)
- Pedagogisch beleid
- Medewerkersbeleid
- Toegankelijkheid
- Monitoring en evaluatie
- Verbondenheid

De voorwaarden omvatten minimaal: veilige en kwaliteitsvolle interacties tussen medewerkers en kinderen, naleving van wettelijke veiligheids- en taalvereisten, voldoende competent personeel, en bijzondere aandacht voor toegankelijkheid.

Lokale invulling Maarkedal

Het lokale erkenningskader wordt opgesteld met oog voor:

- Realistische uitvoerbaarheid.
- Ondersteuning van de scholen en de centrale opvang op woensdagnamiddag als vanzelfsprekend onderdeel van kwaliteit.
- Focus op veiligheid, warmte en continuïteit.

De erkenning van het aanbod zal gebeuren cfr. bovenvermelde timing.

3. TOEPASSINGSGEBIED

Dit erkenningskader geldt voor de buitenschoolse opvang die wordt georganiseerd:

- Op **schoollocaties van het regulier onderwijs en de centrale locatie de Maalzaak** binnen het grondgebied van Maarkedal.
- **Voor- en naschools en op woensdagnamiddag.**
- Voor **schoolgaande kinderen in het kleuter- en lager onderwijs**, ongeacht schoolnet.

De **infrastructuur, personeelsleden en werkingsmiddelen** waarin de opvang plaatsvindt, wordt door de **organisator zelf** voorzien.

Het **erkenningskader kwaliteit** is geldig voor de schoolopvang tijdens de schoolweken op voor- en naschoolse momenten, en op woensdagnamiddag.

4. ERKENNINGSVOORWAARDEN PER DOMEIN

A. Visie en organisatie (beleidsvoerend vermogen)

Vlaamse minimumnorm

De organisator beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen en organiseert het aanbod op een veilige, continue en transparante manier.

Maarkedal

De organisator onderschrijft de **BOA-visie** van Maarkedal. De organisator voert **een gezond financieel beleid** en heeft **rechtspersoonlijkheid**.

De organisator heeft de **integriteit** en het **beleidsvoerend vermogen** om kwaliteitsvolle en duurzame opvang te realiseren, en draagt dat uit in de volledige werking,

1° Beleidsvoerend vermogen: de mate waarin de organisator in staat is om een zelfstandig beleid te voeren, rekening houdend met de beschikbare beleidsruimte, met de eigen doelstellingen en met de lokale context, en de mate waarin de activiteiten van de verantwoordelijke en van de medewerkers op elkaar zijn afgestemd in functie van het bijdragen aan de ontplooiing van kinderen. Het gaat daarbij om:

- **Duidelijk leiderschap.** Iedereen werkt samen en weet wat de taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn. Iedereen kent de visie en de aanpak van de organisator en past ze toe op de werkvloer. Elke dag opnieuw.
- **Geïntegreerde aanpak.** De verschillende kwaliteitsaspecten staan niet los van elkaar: infrastructuur, veiligheid en gezondheid, omgang met de kinderen en de gezinnen, personen die in de opvang werken, organisatorisch management en samenwerking. De organisator pakt ze gezamenlijk aan.
- **Een reflectieve, proactieve en reactieve houding.** De organisator denkt na zijn aanpak: hij houdt rekening met de feedback van medewerkers, ouders, kinderen en andere betrokkenen. De organisator kijkt vooruit, neemt initiatief en gaat aan de slag met toekomstverwachtingen. Hij reageert passend op zowel positieve als negatieve signalen.
- **Een innovatieve houding.** De samenwerking evolueert en regels veranderen. De organisator houdt daarmee rekening en durft de werking vernieuwen als dat nodig of nuttig is.
- **Doeltreffende communicatie en transparantie.** De organisator zorgt ervoor dat de nodige informatie tijdig bij medewerkers terecht komt. Hij doet dat op een duidelijke, heldere manier. De organisator besteedt bijzondere aandacht aan communicatie met elk gezin.
- **Samenwerking.** Kinderopvang is geen eiland. De organisator heeft anderen nodig om zich te organiseren en te verbeteren.

2° Integriteit: de geldende normen en waarden naleven, minstens in de omgang met gezinnen, kinderen en medewerkers, met specifieke aandacht voor de positieve omgang met diversiteit en het voorkomen van en gepast reageren op discriminatie en grensoverschrijdend gedrag.

B. Pedagogisch beleid

Vlaamse minimumnorm

De organisator waarborgt kwaliteitsvolle interacties tussen medewerkers en kinderen, bevordert hun welbevinden en hanteert het Nederlands als omgangstaal.

Maarkedal

De organisator creëert rijke en gevarieerde speelmogelijkheden en ontplooiingskansen in een sfeer van vrije tijd.

Er wordt rekening gehouden met de **interesses en leefwereld** van de kinderen binnen het geheel van het aanbod.

De voertaal in het opvanginitiatief is **Nederlands**. Daarbij is er aandacht voor klare taal in de communicatie met ouders. Taalontwikkeling wordt gestimuleerd bij de kinderen.

De organisator zorgt ervoor dat de begeleiders **kwaliteitsvolle interacties** aangaan met de kinderen. Die interacties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° Het **welbevinden en de betrokkenheid** van de kinderen en de verbondenheid, ook tussen de kinderen onderling, wordt opgevolgd en bevorderd.
- 2° Er wordt rekening gehouden met het **ontwikkelingsniveau**, het **ritme**, de **interesses**, de **wensen** en de **eigenheid** van de kinderen.
- 3° Er wordt gezorgd voor zo veel mogelijk **continuïteit in de begeleiding**.

De organisator voorziet **voldoende begeleiders** voor het aantal kinderen aanwezig om de veiligheid en speelmogelijkheden te garanderen en rekening houdende met de zorgnoden.

De organisator zal actief gebruik maken van de **pedagogische ondersteuning en aanbod** die ontwikkeld wordt door het lokaal bestuur.

De organisator biedt een **veilige en gezonde omgeving** aan die aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° Ze is **speels** en biedt de mogelijkheid om zowel **binnen als buiten te spelen** en te bewegen, daarbij wordt voor de binnenruimte gestreefd naar een gemiddeld beschikbare ruimte tussen de 1 en 3 m² per kind.
- 2° Ze biedt de mogelijkheid om tot **rust** te komen.
- 3° Er is een **gevarieerd spelaanbod** dat aansluit bij de interesses en belevingswereld van kinderen.
- 4° Ze is **uitdagend en zo veilig** als nodig.

C. Medewerkersbeleid

Vlaamse minimumnorm

Medewerkers beschikken over de nodige competenties, kennis van het Nederlands en een blanco uittreksel uit het strafregister (type 596.2).

Maarkedal

De organisator realiseert een medewerkersbeleid met aandacht voor het zorgzaam omgaan met alle medewerkers, betrokkenheid creëren op groter geheel van de organisatie, alsook erkenning en waardering van de medewerkers.

De organisator **ondersteunt** alle medewerkers en zet initiatieven op om hun competenties te versterken.

De organisator beschikt over een duidelijk **aanspreekpunt** per locatie.

De begeleiders voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° Ze hebben de volgende **competenties**:
 - a) zorg en speelmogelijkheden aanbieden met het oog op de brede ontplooiing van het kind;
 - b) samenwerken met ouders en hen erkennen als eerste opvoeder;

- c) samenwerken met collega's en andere lokale partners;
- d) positief omgaan met diversiteit;
- e) reflecteren over en verbeteren van de werking;
- f) voldoende, actieve kennis van het Nederlands om in interactie te gaan met kinderen en ouders.
- g) een kindfocus waarbij ze warm omgaan met elk kind en de belangen van kinderen voorop zetten.

2° Ze hebben kennis en kunde om te handelen in **crisissituaties**.

3° Ze passen de basisprincipes toe **ter preventie** van ziekte, ter bevordering van **gezondheid** en kunnen basis-EHBO toepassen.

De organisator evalueert op regelmatige basis en samen met de medewerkers de mate waarin competenties ontwikkeld zijn/kunnen worden. Bij nieuwe aanwerving wordt maximaal rekening gehouden met relevantie ervaring en/of diploma (bv. secundair onderwijs, kindzorg, ...) in functie van bovenomschreven competenties.

De organisator zal gebruik maken van **de coaching en vormingsmogelijkheden** aangereikt door het lokaal bestuur om de medewerkers verder te professionaliseren (bv.: jaarlijks vormingsaanbod, intervisie en teamoverleg).

De organisator kan voor zichzelf en voor de medewerkers **een recent uittreksel uit het strafregister** voorleggen (type 596.2).

D. Toegankelijkheid

Vlaamse minimumnorm

De organisator garandeert toegankelijkheid voor alle gezinnen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen en kinderen met specifieke zorgbehoeften.

Maarkedal

De organisator voert een **transparant prijsbeleid**.

De organisator heeft bijzondere aandacht voor **kleuters**.

De organisator heeft bijzondere aandacht voor gezinnen in kwetsbare situaties en kinderen **met een specifieke zorgbehoefte**.

De organisator maakt het opvangaanbod bekend aan gezinnen en het lokaal bestuur.

De organisator zorgt ervoor dat de concrete praktische **informatie** en de afspraken actueel, bekend en in klare taal zijn.

De organisator werkt **een inschrijvingssysteem** uit die toepasbaar is op de werking en duidelijk is voor de gebruikers.

E. Monitoring en evaluatie

Vlaamse minimumnorm

De organisator volgt systematisch de kwaliteit op en neemt maatregelen bij tekortkomingen.

Maarkedal

De organisator laat de werking door de **kinderen en gezinnen** om de 2 jaar evalueren. Een evaluatie door de **medewerkers** gebeurt jaarlijks. De resultaten worden aangewend om de werking voortdurend te verbeteren.

De organisator staat ook open om mee te werken aan gemeentelijke bevragingen.

De organisator meldt elke schending van de fysieke of psychische **integriteit** van een kind of van een medewerker onmiddellijk aan de bevoegde instanties en het lokaal bestuur.

De organisator voorziet in een procedure om mondelinge en schriftelijke **klachten** te behandelen. Die procedure wordt schriftelijk afgehandeld. De organisator brengt de gebruikers op de hoogte van de voormelde procedure.

De organisator vult jaarlijks het sjabloon 'kwaliteitsrapport' in, aangeleverd door de gemeente. Dit bevat een samenvatting van evaluaties, participatie, verbeteracties en een overzicht van de werking (bv. bewijslast subsidies). Ook de meldingen en klachten worden opgenomen in dit rapport. Het lokaal samenwerkingsverband ontvangt jaarlijks een overzicht van de globale kwaliteitsbevindingen.

F. Externe relaties - verbondenheid

Vlaamse minimumnorm

De Vlaamse overheid beoogt een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten voor kinderen via samenwerking tussen relevante actoren en met een regierol voor de lokale besturen.

Maarkedal

De organisator zet in op **samenwerking** met relevante partners (bv. het lokaal samenwerkingsverband, aanbieders van vrije tijd, ...).

De organisator is **verbonden** met partners en werkt mee aan de brug tussen thuis-buurt-school.

5. PROCEDURE ERKENNING EN OPVOLGING

Aanvraagprocedure

Organisatoren kunnen **éénmaal per jaar een aanvraag indienen** via het voorziene formulier van het lokaal bestuur.

De erkenning gebeurt na **goedkeuring** door het college van burgemeester en schepenen. In geval van betwisting of discussies over de toepassing van het kader geeft het college van burgemeester en schepenen een gemotiveerde beslissing weer.

De erkenning van het gemeentelijk opvangaanbod verloopt in twee fasen:

1. **Vaststelling erkenningskader (gemeenteraad november 2025)**
 - Goedkeuring van het erkenningskader kwaliteit.
2. **Erkenningprocedure (eind november – midden december 2025)**
 - De erkenning gebeurt op basis van de aanvragen en het erkenningskader
 - De erkende locaties worden opgenomen in het **interne gemeentelijke overzicht van erkende opvangplaatsen** ("lokaal register").

De gemeente bewaakt de kwaliteit permanent via interne opvolging, rapportage en jaarlijkse evaluatie. Vanaf 2026 voorziet het lokaal bestuur jaarlijks een aanvraagperiode tot erkenning en kondigt die vooraf aan. Herziening van het erkenningskader gebeurt minimaal per legislatuur of bij wijziging van regelgeving.

Handhaving

De handhaving van het Lokaal Erkeningskader is een opdracht van het lokaal bestuur.

De organisator dient jaarlijks via een aangeleverd sjabloon een **jaarrapport** in als verantwoording.

De organisator wordt minstens **één maal per erkenningsperiode** gecontroleerd op de voorwaarden. Een inspectiebezoek is daarnaast altijd mogelijk naar aanleiding van een klacht. De inspecteur komt ter plaatse en gaat in gesprek met de verantwoordelijke en begeleiders. Bij inspectie wordt ook rekening gehouden met de resultaten van de bevragingen van de kinderen en ouders. De inspecteur maakt van het bezoek een verslag met **aanbevelingen**.

Indien wordt vastgesteld dat de organisator onvoldoende aan de slag is gegaan met de aanbevelingen, volgt er een evaluatiegesprek waarbij een medewerker van het lokaal bestuur aansluit. Een negatieve evaluatie kan leiden tot verlies van de erkenning na een beslissing van het college. Verlies van de erkenning kan op elk moment ook bij dwingende redenen.

Duur van de erkenning

Dit Lokaal Erkeningskader treedt in werking vanaf 25/11/2025 en is geldig tot en met 31 december 2031. Er wordt een grondige evaluatie en mogelijke bijsturing voorzien in 2028.

De erkenning van het lokaal opvanginitiatief duurt 3 jaar. Daarna kan een nieuwe aanvraag tot erkenning worden aangevraagd.

6. SLOTBEPALING

Dit erkenningskader treedt in werking na goedkeuring door de gemeenteraad in november 2025. De erkenningen op basis van dit kader gelden vanaf **1 januari 2026**, met jaarlijkse opvolging.

Het kader vormt de inhoudelijke en organisatorische basis voor het gemeentelijk BOA-beleid in Maarkedal en kan worden aangepast bij wijziging van regelgeving of lokale omstandigheden.

Goedgekeurd in de gemeenteraad van Maarkedal, 25 november 2025.
Namens het college van burgemeester en schepenen,
Gemeente Maarkedal

